

1 וזהו גם תוכן מאמר רבותינו ז"ל⁴⁷ "כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה, שנאמר⁴⁸ מראשית
 2 השנה, מרשית כתיב כו", היינו, שענין העשירות נמשך דוקא על-ידי הביטול, "שישראל עושין עצמן
 3 רשין בראש-השנה לדבר תחנונים ותפילה, כענין שנאמר⁴⁹ תחנונים ידבר רש"⁵⁰.
 4 ויש להוסיף, שהביטול בהשתוות ל"חוטב עציך" ו"שואב מימך" הוא עוד יותר מאשר הביטול
 5 ש"עושין עצמן רשין".
 6 ובהקדמה - שבענין העניות יש כמה דרגות, עד להדרגת הכי נמוכה - "אביון", "שתאב לכל דבר"⁵¹.
 7 אמנם, אפילו "אביון" - יש לו תקוה כו', ובמילא, אין זה עדיין תכלית הביטול. ולמטה מזה הוא מי
 8 שאין לו תקוה - שזהו ה"עבד", שאינו מציאות לעצמו כלל, שהרי כל "מה שקנה עבד קנה רבו"⁵²,
 9 והאומר לשפחה הרי את מקודשת לי לאחר שתשתחררי - אינה מקודשת⁵³.
 10 וזהו גם הענין ד"חוטב עציך" ו"שואב מימך", כפי שמפרש רש"י "שבאו כנענים להתגייר בימי משה
 11 כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע.. ונתנם משה חוטבי עצים ושואבי מים", והיינו, שנשארו עבדים לבני
 12 ישראל⁵⁴.
 13 ועל-פי-זה נמצא, שהביטול שבהשתוות ל"חוטב עציך" ו"שואב מימך" הוא יותר מהביטול ד"עושין
 14 עצמן רשין", כיון ש"חוטב עציך" ו"שואב מימך" הם עבדים שהם בתכלית הביטול עוד יותר מאשר
 15 הדרגת היותר נמוכה שבעני, ואף-על-פי-כן מתאחדים גם עמהם באופן ד"כולכם", "לאחדים כאחד".
 16 ולכן על-ידי ביטול זה ("בושת הפנים") נעשית ההמשכה דראש-השנה מ"פשיטות העצמות" ("לך הוי'
 17 הצדקה").
 18 וזהו גם הענין ד"מתעשרת בסופה", ובאופן שלא צריך להמתין אפילו רגעים אחדים, אלא תיכף ומיד
 19 בתחילת השנה (לאחרי תקיעת שופר⁵⁵) נמשך ענין העשירות, שהוא ענין המשכת מרחב העצמי⁵⁶,
 20 בגשמיות וברוחניות.

* * *

21 י. מאמר⁵⁷ דיבור-המתחיל אתם נצבים גו'⁵⁸.

* * *

22 יא. (לאחרי המאמר, נערך "שבע ברכות" של אחד התלמידים, ואחר-כך אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א):
 23 ענין הנישואין קשור גם עם ראש-השנה, שהרי ראש-השנה הראשון היה יום ברוא אדם הראשון, ועל
 24 זה נאמר בברכות הנישואין: "כשמחך יצירך בגן-עדן מקדם".
 25 וזהו גם שבראש-השנה צריך להיות ענין של שמחה, וכדאייתא ב'טור'⁵⁹: "ישראל.. לובשים לבנים
 26 ומתעטפים לבנים.. ואוכלין ושותין ושמחין בראש-השנה, לפי שיודעין שהקב"ה יעשה להם נס כו",
 27 ואדרבה, דוקא על-ידי השמחה שפורצת גדר⁶⁰, פורצים את כל הגדרים וזוכים בדין, ובאופן ש"באור פני
 28 מלך חיים"⁶¹.

(57) לע"ע לא הגיע לידניו, וראה תורת מנחם חמ"א ע' 278 (המור"ל).

(58) בעת אמירת המאמר התעלף אחד החסידים, ולאחרי המאמר, כששאל כ"ק אדמו"ר שליט"א את הרופא אודותיו, והשיב, שהוא במצב טוב, באמרו: "סאיז גארניט", אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: התורה נתנה "רשות לרופא לרפאות" (ברכות ס, סע"א. ושי"ג), וכאשר הרופא אומר שזה שום דבר, הרי זה אכן שום דבר.

(59) או"ח סוסתקפ"א.

(60) סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך. ועוד.

(61) משלי טז, טו. וראה לקו"ת מסעי צג, א ואילך. ובכ"מ.

(47) ר"ה טז, ריש ע"ב.

(48) עקב יא, יב.

(49) משלי יח, כג.

(50) פירש"י ר"ה שם.

(51) פירש"י משפטים כג, ו. ראה טו, ד. תצא כד, יד.

(52) פסחים פח, ב.

(53) קידושין סב, א (במשנה). ושי"ג.

(54) ראה פירש"י ד"ה מחוטב - יבמות עט, סע"א.

(55) ראה תורת לוי"צ ע' סז. לקוטי לוי"צ אג"ק ע' תכא.

התועדויות תנש"א ח"א ס"ע 64 ואילך. ושי"ג.

(56) ראה סה"מ אע"ר בתחלתו.